

بررسی روایی و پایایی مقیاس محرک های تصویری استاندارد در گروهی از دانشجویان شیراز، جنوب ایران

زهرا زنجانی^۱، دکتر محمد علی گودرزی^۲

^۱کارشناس ارشد روان شناسی بالینی، ^۲دانشیار روان شناسی بالینی دانشگاه شیراز

خلاصه

مقدمه: مقیاس محرک های تصویری استاندارد که توسط استنکاراد (۱۹۸۳) ساخته شده است، یکی از مقیاس های متداول برای سنجش تصویر بدنی می باشد. به منظور بررسی روایی و پایایی این مقیاس، نسخه انگلیسی آن با رعایت اصول برسپیلین، لتر و ثورندایک (۱۹۷۳) در مطالعات بین فرهنگی به فارسی برگردانده شد.

روش کار: با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای، این مقیاس روی ۱۲۰ نفر از دانشجویان دانشگاه شیراز اجرا گردید. با انجام تحلیل عاملی داده ها، روایی سازه مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: این مقیاس دارای چهار خرده مقیاس ۱. تصویر بدنی ایده آل ۲. تصویر بدنی کنونی ۳. تصویر ذهنی همسر ایده آل و ۴. انعطاف پذیری تصویر بدنی می باشد. همبستگی تفاوت دو خرده مقیاس تصویر بدنی ایده آل و کنونی با عزت بدنی از لحاظ آماری معنادار بود ($P < 0.001$ ، $r = -0.188$). هم چنین، پایایی این مقیاس از طریق روش باز آزمایی بعد از سه هفته، $I = 0.79$ بود و ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) آن ۰/۷۵ بود.

بحث: این مقیاس دارای روایی سازه، همگرایی و پایایی باز آزمایی (با فاصله سه هفته) مطلوب است و در نتیجه مقیاسی مناسب برای سنجش تصویر بدنی در جمعیت ایرانی است.

واژه های کلیدی: مقیاس محرک های تصویری استاندارد، تصویر بدنی، تحلیل عاملی

مقدمه

تصویر بدنی^۱ یکی از سازه های روان شناختی و یک مفهوم محوری برای روان شناسان سلامت می باشد. به ویژه بین رضایت از تصویر بدنی و رفتارهای ناسالم کنترل وزن مثل اختلال خوردن، کم خوردن (۱)، سیگار کشیدن (۲)، کنار آمدن با تغییرات جسمانی حاصل از حاملگی، بیماری های مزمن و جراحی (۳)، افسردگی و عزت نفس پایین (۴، ۵)، اضطراب و سواس (۵، ۶) و اضطراب اجتماعی (۱۰-۷) همبستگی های معناداری گزارش شده است.

اصطلاح تصویر بدنی اولین بار به وسیله شیلدر (۱۹۲۰) به عنوان تصویر ذهنی ما از بدن و جسممان و نحوه ی ظهور آن در نظر خودمان تعریف شد. این تعریف دارای دو بعد ادراکی و نگرشی است. لنون نیز (۲۰۰۰) تصویر بدنی را به عنوان تصویر ذهنی که ما از جسممان داریم تعریف کرد. مولفه ی ادراکی برای تصویر بدنی این است که ما اندازه، شکل، وزن، چهره، حرکت و اعمالمان را چگونه می بینیم. در حالی که مولفه ی نگرشی به این که ما چه احساسی درباره ی این ویژگی ها داریم و چگونه این احساسات رفتارمان را هدایت می کنند، اطلاق می شود (۳).

وتینگ و همکاران (۱۹۷۳) تصویر بدنی را این گونه توصیف کردند:

تصویر بدنی^۱ یکی از سازه های روان شناختی و یک مفهوم محوری برای روان شناسان سلامت می باشد. به ویژه بین رضایت از تصویر بدنی و رفتارهای ناسالم کنترل وزن مثل اختلال خوردن، کم خوردن (۱)، سیگار کشیدن (۲)، کنار آمدن با تغییرات جسمانی حاصل از حاملگی، بیماری های مزمن و جراحی (۳)، افسردگی و عزت نفس پایین (۴، ۵)، اضطراب و سواس (۵، ۶) و اضطراب اجتماعی (۱۰-۷) همبستگی های معناداری گزارش شده است.

*آدرس مولف مسئول: ایران، شیراز، دانشگاه شیراز، گروه روان شناسی بالینی

Email: z_zanjani2005@yahoo.com

تاریخ تایید: ۸۷/۳/۶

تاریخ وصول: ۸۶/۱۰/۲۷

^۱. Body Image

یکی از نتایجی که طی تحقیق پوئین، پینی، بیرو، دال و برچلت (۲۰۰۶) که با استفاده از این مقیاس برای تعیین خطر رشد سرطان سینه و دیابت اولیه صورت گرفت، همبستگی میان این مقیاس و شاخص توده بدنی بود که در سطح ۰/۰۱ معنادار بود (۱۴).

لازم به ذکر است که این مقیاس با نام های دیگری چون مقیاس تصویر بدنی کلی^۳ هم در برخی تحقیقات مورد استفاده قرار گرفته است (۱۵). از جمله اسامی دیگری که برای این مقیاس آمده است مقیاس اندازه گیری هیکل^۴ است که توسط دیویز (۲۰۰۵) به کار رفته است. او پایایی این مقیاس را بعد از دو هفته بسیار خوب گزارش داده است و برای روایی این مقیاس، همبستگی اختلاف نمرات هیکل کنونی با هیکل ایده آل را با نمرات جذابیت در تکلیف درجه بندی مدل^۵ به دست آورده است (۱۶). هم چنین مکیز و همکارانش (۲۰۰۵) این مقیاس را با اندکی تغییر برای تعیین تصویر بدنی مادران افریقای شمالی و دختران شان به کار بردند. در این تحقیق، آن ها روایی همزمان این مقیاس را از طریق همبستگی با پرسش نامه ی شکل بدنی^۶ به دست آوردند (۱۷). هدف تحقیق حاضر بررسی روایی و پایایی مقیاس تصویر بدنی در جامعه ی ایران بود.

روش کار

آزمودنی ها: آزمودنی های این تحقیق، ۱۲۰ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه شیراز در سال ۱۳۸۵ بودند که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای دو مرحله ای انتخاب شدند. برای انتخاب نمونه، دو دانشکده ی علوم انسانی و علوم تربیتی انتخاب شد. از دانشکده علوم انسانی دو کلاس و از دانشکده ی علوم تربیتی یک کلاس جهت اجرای آزمون در نظر گرفته شد. مجموع آزمودنی های این سه کلاس ۱۲۰ نفر بودند که از میان این افراد ۶۸ نفر (۵۶/۷٪) دختر و ۵۲ نفر (۴۳/۳٪) پسر بودند.

این افراد در دامنه سنی ۱۸ تا ۳۰ سال قرار داشتند و میانگین سنی آن ها ۲۲/۱۹ سال بود (SD=۲/۵) و اکثریت در دامنه ی سنی ۱۸-۲۵ (۹۰/۸٪) قرار داشتند.

تجربه ی ذهنی یا احساساتی که فرد از بدن خود دارد که بر گرفته از احساس درونی و تائراتی است که او از واکنش افراد دیگر نسبت به خودش به دست آورده است. اصطلاح تصویر بدنی در متون روان شناسی با عناوین خودانگاره، خود بدنی، خود هویتی، هویت فردی و روان بنه بدن نیز مورد اشاره قرار گرفته است (۵).

در مدل مبتنی بر طرح واره^۱، تصویر بدنی حاصل ادراک فرد در نظر گرفته می شود که طی فرآیندی شکل می گیرد که ما جسممان و جسم افراد دیگر را ادراک می کنیم و سپس آن ها را با هم مقایسه می کنیم و این مقایسه را درونی کرده و براساس چنین مقایسه ای، تصویر بدنی خودمان را اصلاح می کنیم (۳). مقیاس محرک های تصویری استاندارد^۲، مقیاسی تصویری است و تصویر بدنی فرد را می سنجد و در تحقیقات زیادی برای سنجش تصویر بدنی مورد استفاده قرار گرفته است. مطالعات کمی در زمینه اعتباریابی این مقیاس صورت گرفته است. تامپسون و آلتب (۱۹۹۱) برای این مقیاس خصوصیات روان سنجی خوبی یافتند (۱۱). این تصاویر دارای اعتبار بوده و با شاخص توده بدنی همبستگی داشت. در تحقیقی دیگر تامپسون (۱۹۹۵) پایایی بازآزمایی خوبی را برای این مقیاس گزارش داد (۰/۸۲ برای مردان و ۰/۷۱ برای زنان) (۱۲). بالیک و همکاران (۲۰۰۱) همبستگی این مقیاس را با شاخص توده ی بدنی ۰/۸۱ برای زنان و ۰/۷۳ برای مردان گزارش دادند. آن ها هنجار شاخص توده بدنی را برای این مقیاس فراهم کردند و دریافتند که اکثر زنان گروه سنی ۱۸ تا ۳۰ ساله، تصویر ۴ را به عنوان هیکل کنونی خود انتخاب می کنند. در حالی که زنان بالای ۴۰ سال، اکثرا تصویر ۵ را به عنوان هیکل کنونی خود انتخاب می کنند. این انتخاب برای مردان معمولا تصویر ۵ بود که تقریبا نزدیک به شاخص توده بدنی مورد انتظار این گروه ها بود. در انتخاب هیکل ایده آل، معمولا زنان تصویر ۳ را انتخاب می کردند ولی زنانی که تصویر کنونی خود را ۵ یا بیشتر ارزیابی کرده بودند، تصاویر ۴-۲ را به عنوان هیکل ایده آل شان انتخاب می کردند. این میزان برای مردان تصویر ۴ بود (۱۳).

³. Global Body Image

⁴. Figural Rating Scale

⁵. Model Rating Task

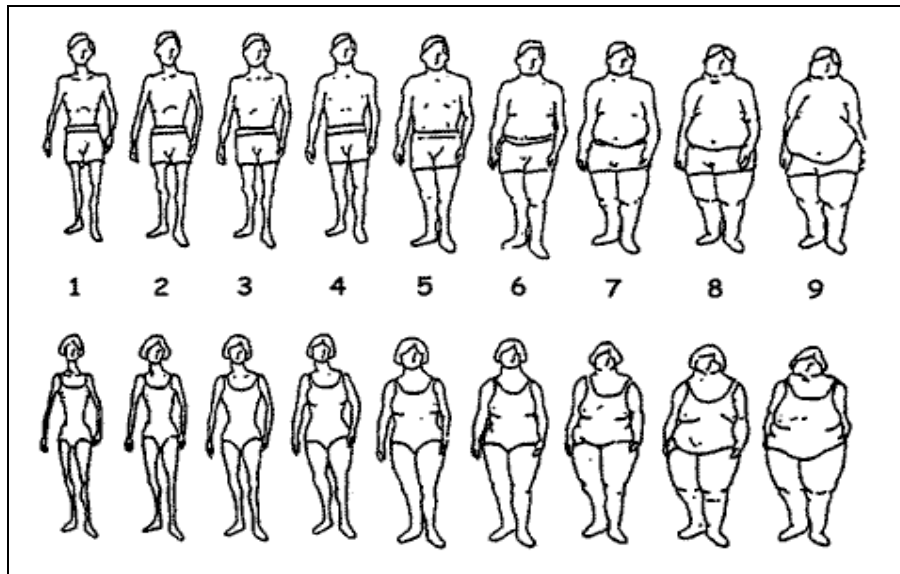
⁶. Body Shape Questionnaire

¹. Schema

². Standard Figural Stimuli Scale

در این سئوالات از آزمودنی خواسته می شود تا تعیین کند کدام تصویر به وضعیت اندامی او شبیه تر است و طی سئوال دیگری از او پرسیده می شود که دوست دارد چگونه دیده شود و تفاوت بین پاسخ به این دو نوع سئوال، میزان رضایت فرد را نسبت به بدنش نشان می دهد.

این مقیاس شامل ۹ تصویر از زنان و مردانی می شود که از نظر اندامی در اندازه های مختلفی، از اندازه بسیار کم وزن تا بسیار سنگین وزن هستند. و به وسیله استنکاراد (۱۹۸۳) برای مطالعه چاقی و لاغری فراهم شدند. این تصاویر به آزمودنی ها ارائه می شود و از آن ها خواسته می شود تا به تعدادی از سئوالات براساس تصاویر پاسخ دهند.

تصویر ۱- تصاویر مقیاس محرک های تصویری استاندارد

پرسش نامه ی عزت بدنی^۱: این پرسش نامه در سال ۱۹۸۴ توسط فزانوئی و شیلدز تهیه شد. این مقیاس یک ابزار ۳۵ ماده ای با مقیاس ۵ درجه ای نوع لیکرت می باشد. درجه یک بیانگر احساس منفی شدید و درجه پنج بیانگر احساس مثبت شدید است. این پرسش نامه شامل ۳ خرده مقیاس جذابیت جنسی، نگرانی در مورد وزن و وضعیت جسمانی می باشد (۵).

در مطالعه اولیه توسط فزانوویی و شیلدز (۱۹۸۴) در زمینه پایایی آزمون با روش باز آزمایی پس از ۳ ماه روی یک گروه (۷۵ مرد و ۱۴۵ زن) ضریب همبستگی به دست آمده برای مقیاس در خرده مقیاس های جذابیت جنسی $r=0/81$ ، نگرانی در مورد وزن $r=0/87$ و وضعیت جسمانی $r=0/75$ به دست آمد که همه ضرایب در سطح $0/001$ معنی دار بودند.

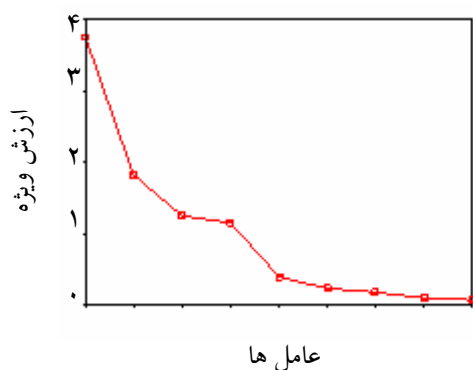
روش تهیه ی مقیاس: برای استفاده از مقیاس محرک های تصویری استاندارد در جامعه ایران از روش برسلین، لندر و ثورندایک برای استفاده از پرسش نامه ها در مطالعات بین فرهنگی استفاده شد (۱۸). با توجه به این روش پس از تهیه نسخه ی اصلی، مقیاس توسط محقق از زبان انگلیسی به فارسی برگردانده شد. سپس از دو نفر کارشناس ارشد زبان انگلیسی خواسته شد مقیاس فارسی را مجدداً به زبان انگلیسی برگردانند. نسخه حاصل از این مرحله با نسخه ی اصلی مقیاس (نسخه انگلیسی) مقایسه گردید و در مواردی که عدم تطابق بین دو متن انگلیسی دیده شد پرسش ها مورد تجدید نظر قرار گرفت. سپس مقیاس به طور تصادفی به چند نفر از دانشجویان داده شد و پرسش هایی که برای آن ها ابهام داشت اصلاح گردید. نسخه ی حاصل از این مرحله به عنوان نسخه ی نهایی در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفت.

^۱. Body Esteem Questionnaire

در جدول شماره (۱)، چهار عامل اصلی به همراه بار عاملی^۳، مقدار عددی ارزش ویژه و درصد واریانس تبیین شده توسط هر عامل ارائه شده است.

همان طور که در جدول قابل مشاهده است، عامل اول دارای ارزش ویژه ۳/۷۴ می باشد و مشتمل بر سه گویه است که ۲۶/۶۵ درصد واریانس را تبیین می کند و با توجه به محتوای این گویه ها، می توان نام تصویر بدنی ایده آل را بر آن نهاد. عامل دوم که شامل دو گویه می باشد، دارای ارزش ویژه ۱/۸۲ بوده و ۲۱/۰۹ درصد واریانس کل را تبیین می کند که با توجه به نوع گویه ها، نام تصویر بدنی کنونی برای آن مناسب می باشد. سومین عامل با ارزش ویژه ۱/۲۵، شامل دو گویه است و ۲۱/۰۴ درصد واریانس را تبیین می کند. بررسی محتوای این گویه ها نشان داد که عنوان تصویر ذهنی همسر ایده آل برای آن مناسب است.

عامل چهارم هم که مشتمل بر دو گویه است دارای ارزش ویژه ۱/۱۶ می باشد و ۱۹/۹۲ درصد واریانس کل را تبیین می کند که با توجه به نوع گویه ها می توان نام عامل را انعطاف پذیری تصویر بدنی گذاشت. همان گونه که از جدول فوق بر می آید چهار عامل استخراج شده، مجموعاً ۸۸/۷ درصد از واریانس را تبیین می کنند.

نمودار ۱- نمودار شیب اسکری همبستگی بین عوامل

همبستگی بین عوامل چهارگانه نیز نشان داد که ضریب همبستگی بین عوامل در اکثر موارد، متوسط یا ضعیف است (جدول شماره (۲)).

در ایران طی یک مطالعه ی مقدماتی که توسط نجفی (۱۳۷۹) صورت گرفت، آزمون عزت بدنی در مورد یک گروه ۱۰۰ نفری از دانشجویان دختر اجرا شد و بعد از چهار هفته مجدداً آزمون در مورد همان گروه به اجرا گذاشته شد. ضرایب همبستگی بین دو آزمون محاسبه شد که در مقیاس زنانه به این قرار بود نمره کل $I=0/72$ ، جذابیت جنسی $I=0/52$ و نگرانی وزن $I=0/63$ و وضعیت جسمانی $I=0/66$ (۵).

نجفی (۱۳۷۹) برای تعیین روایی همگرایی آزمون عزت بدنی از پرسش نامه ی عزت نفس کوپر اسمیت استفاده کرد. همبستگی به دست آمده در این تحقیق ۰/۲۹ بود که در سطح ۰/۰۵ معنادار بود (۵). این پرسش نامه جهت بررسی روایی همگرایی مقیاس محرک های تصویری استاندارد مورد استفاده قرار گرفت.

روش کار

پس از اتمام ساعات درس دانشجویان و ارایه ی مقدمه ی کوتاهی در مورد هدف تحقیق و نحوه ی پاسخ دهی به پرسش نامه ها از دانشجویان خواسته شد در صورت تمایل بدون ذکر نام به پرسش نامه ها پاسخ دهند و راهنمای مقیاس را به دقت بخوانند سپس با توجه به آن و تصاویر، به سئوالات مقیاس محرک های تصویری استاندارد پاسخ دهند. محدودیت زمانی برای تکمیل پرسش نامه ها وجود نداشت و محقق برای رفع ابهامات آزمودنی ها در جلسه حضور داشت.

نتایج

روایی سازه: به منظور بررسی روایی سازه و نیز ساختار عاملی این آزمون، از شیوه آماری تحلیل عاملی و روش تحلیل مولفه های اصلی^۱ استفاده شد. بر اساس این تحلیل مقدار عددی ضریب KMO، برابر با ۰/۶۳ و شاخص K^2 در آزمون بارتلت ۷۳۹/۲۵ به دست آمد که در سطح $P<0/001$ معنادار بود و حکایت از کفایت نمونه و متغیرهای انتخاب شده برای انجام تحلیل عاملی داشت. با استفاده از تحلیل عاملی توام با چرخش واریماکس^۱ و براساس مقادیر ویژه و شیب نمودار اسکری^۲ نمودار شماره (۱)، چهار عامل اصلی استخراج شد.

^۳. Factor Load

^۱. Varimax Rotation

^۲. Scree Plot

جدول ۱- ساختار عاملی مقیاس محرک های تصویری استاندارد

عامل ۱: تصویر بدنی ایده آل		عامل ۲: تصویر بدنی کنونی		عامل ۳: تصویر ذهنی همسر ایده آل		عامل ۴: انعطاف پذیری تصویر بدنی	
پرسش	وزن عاملی	پرسش	وزن عاملی	پرسش	وزن عاملی	پرسش	وزن عاملی
۲	۰/۹۰	۱	۰/۹۳	۶	۰/۹۱	۸	۰/۹۳
۴	۰/۷۰	۳	۰/۹۴	۷	۰/۹۰	۹	۰/۹۴
۵	۰/۹۴						
ارزش ویژه	۳/۷۴	ارزش ویژه	۱/۸۲	ارزش ویژه	۱/۲۵	ارزش ویژه	۱/۱۶
درصد واریانس تبیین شده	۲۶/۶۵	درصد واریانس تبیین شده	۲۱/۰۹	درصد واریانس تبیین شده	۲۱/۰۴	درصد واریانس تبیین شده	۱۹/۹۲

جدول ۲- ضریب همبستگی بین عوامل چهارگانه مقیاس

محرک های تصویری استاندارد

عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳
عامل ۲	۰/۴۰	
عامل ۳	۰/۴۴	۰/۲۸
عامل ۴	-۰/۱۴	۰/۰۰۵

روایی همگرا: برای بررسی روایی همگرای این مقیاس به عنوان یک مقیاس سنجش تصویر بدنی، ابتدا تفاوت (D) دو خرده مقیاس هیکل ایده آل (I) و کنونی (C) محاسبه شد و سپس همبستگی بین قدر مطلق این تفاوت با پرسش نامه عزت بدنی به دست آمد. همبستگی حاصله ۰/۱۸۸- بود که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود. هم چنین، همبستگی قدر مطلق این تفاوت (|D|) با خرده مقیاس وزن در پرسش نامه عزت بدنی ۰/۲۲۶- به دست آمد که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود و حاکی از روایی

همگرای این پرسش نامه می باشد. یعنی هرچه تفاوت بین هیکل ایده آل و کنونی فرد بیشتر باشد، احساس فرد نسبت به بدن و وزن خود (عزت بدنی) منفی تر می شود.

$$I = D - C \text{ (هیكل ایده آل) - (هیكل کنونی)}$$

پایایی: برای بررسی پایایی مقیاس محرک های تصویری استاندارد، ۵۰ نفر از آزمودنی ها بعد از سه هفته مورد بازآزمایی قرار گرفتند. ضریب همبستگی به دست آمده میان دوبار آزمون برابر با ۰/۷۹ بود.

هم چنین، از روش ضریب همسانی درونی بر حسب آلفای کرونباخ استفاده شد که ضریب حاصل (N=۱۲۰) برای این مقیاس برابر با ۰/۷۵ بود.

در جدول شماره (۳) پایایی بازآزمایی و ضریب همسانی درونی هر کدام از خرده مقیاس ها ارایه شده است.

جدول ۳- پایایی بازآزمایی (بعد از سه هفته) و ضریب همسانی درونی مقیاس محرک های تصویری استاندارد و خرده مقیاس های آن

انواع پایایی	تعداد	کل مقیاس	عامل اول	عامل دوم	عامل سوم	عامل چهارم
آلفای کرونباخ	۱۲۰	۰/۷۵	۰/۸۸	۰/۹۴	۰/۸۶	۰/۸۷
بازآزمایی	۵۲	**۰/۷۹	**۰/۶۹	**۰/۸۲	**۰/۷۱	**۰/۵۰

**P<۰/۰۱

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه با استفاده از روش تحلیل عاملی، روایی سازه این مقیاس مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که این مقیاس دارای چهار عامل ۱. تصویر بدنی ایده آل ۲. تصویر بدنی کنونی ۳. تصویر ذهنی همسر ایده آل و ۴. انعطاف پذیری تصویر بدنی می باشد. عامل "تصویر بدنی ایده آل" عبارت است از وضعیت اندامی که فرد دوست دارد داشته باشد و این تصویر ایده آل بر اساس نظریه مبتنی بر طرح واره، در جریان مشاهده ی،

هیكل دیگران و نظرات مطرح در این زمینه شکل می گیرد. عامل "تصویر بدنی کنونی" تصویر ذهنی است که فرد از بدن خود دارد. براساس نظریه مبتنی بر طرح واره، فرد ادراکی را که از جسم خود دارد با جسم و وضعیت اندامی دیگران مقایسه کرده و براساس این مقایسه و تفاوت مشاهده شده، تصویر بدنی خودش را اصلاح می نماید و آن را به عنوان هیكل ایده آل درونی می کند. عامل تصویر ذهنی همسر ایده آل بیانگر تصویر بدنی فردی است که پاسخ دهنده بیشترین گرایش را برای ازدواج با او دارد.

جمعیت دانشجویی ایران از پایایی نسبتا بالایی برخوردار است ($I=0.79$).

هم چنین، ضریب آلفای کرونباخ (0.75) همسانی درونی نسبتا بالای بین سئوالات را نشان داد. این نتایج با مطالعات تامسون به نقل از روب و همکاران (12) و دیویز (16) در رابطه با پایایی این مقیاس هماهنگ می باشد. به طور کلی می توان گفت که نتیجه ی پژوهش حاضر حاکی از آن است که مقیاس محرک های تصویری استاندارد دارای خصوصیات روان سنجی مطلوب در جامعه ایران می باشد و با اطمینان از کارایی آن می توان برای سنجش تصویر بدنی در ابعاد چهارگانه فوق الذکر استفاده کرد. هم چنین لازم به ذکر است که عدم وجود تحقیقاتی در زمینه روایی سازه این مقیاس از محدودیت های این تحقیق بود. در پایان پیشنهاد می شود خصوصیات روان سنجی این مقیاس در جمعیت های غیردانشجویی نیز مورد بررسی قرار گیرد تا در صورت داشتن خصوصیات روان سنجی مطلوب، از آن برای سنجش تصویر بدنی در تمام اقشار استفاده شود.

تشکر و قدردانی

در پایان لازم است از کلیه کسانی که در این تحقیق شرکت نموده و ما را در انجام آن یاری رساندند تشکر و قدردانی نمایم. این تحقیق بدون حمایت مالی سازمان یا نهاد خاصی انجام گرفته است و هدف آن تهیه نسخه ی فارسی مقیاس محرک های تصویری استاندارد و بررسی خصوصیات روان سنجی آن در ایران بوده است.

عامل انعطاف پذیری تصویر بدنی بیانگر دامنه تغییراتی است که آزمودنی برای تصویر بدنی مطلوب می پذیرد و بنابراین، در آن دامنه تصویر بدنی خود را مطلوب می انگارد. افراد دارای انعطاف پذیری تصویر بدنی کم، فقط یک تصویر را به عنوان تصویر مطلوب خود انتخاب می کنند ولی افراد دارای انعطاف پذیری تصویر بدنی بالا تصاویر متعددی را به عنوان تصویر مطلوب خود انتخاب می کنند.

با توجه به این که در تحقیقات گذشته مقیاس محرک های تصویری استاندارد مورد تحلیل عاملی قرار نگرفته است و نتایج تحقیق حاضر و عامل های به دست آمده برای اولین بار در ایران گزارش می شود، می توان این نتیجه را یکی از یافته های جدید در نظر گرفت. این عوامل نسبتا از یکدیگر مستقل می باشند و از آن ها می توان به عنوان ابعاد تصویر بدنی در انجام تحقیقات مختلف استفاده کرد.

در زمینه روایی همگرا نتایج نشان داد قدر مطلق میزان تفاوت دو خرده مقیاس تصویر بدنی ایده آل و تصویر بدنی کنونی با عزت بدنی رابطه منفی دارد، به طوری که وقتی فرد تصویر بدنی کنونی خود را بسیار متفاوت تر از حالت ایده آل (تصویر بدنی ایده آل) می بیند، از وضعیت اندامی خود ناراضی شده و نسبت به آن احساس منفی پیدا می کند. بنابراین در پرسش نامه عزت بدنی که احساس فرد را نسبت به بدنش می سنجد و هم چنین در خرده مقیاس وزن، نمره کمتری کسب می نماید.

در مورد پایایی مقیاس نیز نتایج حاصل از روش بازآزمایی نشان داد که مقیاس محرک های تصویری استاندارد در

منابع

1. Connore M, Johnson C, Grogan S. Gender, sexuality, body image and eating behaviors. *J Health Psychol* 2002; 9(4): 905-15.
2. Jeffrey RW, Hennrikus DJ, Land HA, Murray DM, Lui JW. Reconciling conflicting findings regarding postcessation weight concerns and success in smoking cessation. *J Health Psychol* 2000; 19: 242-46.
3. Gleeson K, Fright H. Constructing body image. *J Health Psychol* 2006; 11(1): 79-90.
4. Holson I, Kraft P, Roysamb E. The relationship between body image and depressed mood in adolescence: A five years longitudinal study. *J Health Psychol* 2001; 6(6): 613-27.
5. Najafi F. [The comparison of body esteem and anxiety of Alzahra university students as unisex university with other university students]. MA. Dissertation. Tehran: Alzahra university, College of psychology and education science, 2000: 100-150. (Persian)
6. Baiby EL. The relation between body dysmorphic disorder and depression, self-esteem, somatization and obsessive compulsive disorder. *J Clin Psychol* 1998; 54(4): 498-99.

7. Izgic F, Akyüz G, Doğan O, Kuğu N. Social phobia among university and its relation to self esteem and body image. *Am J Psychiatry* 2004; 49(9): 630-34.
8. Cash TF. Body image in an interpersonal context: Adult attachment, fear of intimacy and social anxiety. *J Soc Clin Psychol* 2004; 23(1): 86-103.
9. Hirsch CR, Clark DM, Mathews A, Williams R. Self image play a casual role in social phobia. *Behav Res Ther* 2003; 41(8): 909-21.
10. Cash TF, Fleming EC. Body image and social relations. In: Cash TF, Pruzinsky T. (editors). *Body image. A hand book of theory, research and clinical practice*. New York: Guilford; 2002: 277-86.
11. Shepliak N. Gender and cultural differences in body dissatisfaction and self-esteem. Pace university 2006 Jul. [cited 2006 Aug 3]. Available from: <http://digitalcommons.pase.edu/honorscollege-theses/35>.
12. Rob S, Wayne M, Christine A. Measurement of body image satisfaction using computer manipulation of digital image. *J Health Psychol* 2004 [cited 2007 Jul 29]. Available from: <http://www.accessmylibrary.com/>.
13. Bulik CM, Wade TD, Health AC, Martin NG, Stunkard AJ, Eaves LJ. Relating body mass index to figural stimuli: Population-based normative data for Caucasians. *Int J Obes* 2001; 25: 1517-24.
14. Pinney SM, Pultinas JE, Biro FM, Dahl C, Borchelt T. (editors). Use of the standard figural stimuli scale to predict risk diabetes and early breast development. *Proceeding of the 3rd Annual Early Environmental Exposures Meeting* 2006 Nov 2-3; USA; 2006: 1-48.
15. Wade TD, Bulik CM, Health AC, Martin NG, Eaves LJ. The influence of genetic environmental factors in estimation of current body size, desired body size, and body dissatisfaction. *Twin Res* 2001; 4(4): 260-65.
16. Davis DS. Beauty is in eyes of the beholder: Definition of attractiveness among African American and Caucasian women. PhD Dissertation. USA: Uniformed services university of the health sciences, College of medical and clinical psychology, 2005: 1-240.
17. Mciza Z, Goedecke J, Steyn NP, Charlton K, Puoane T, Meltzer S, et al. Development and validation of instruments measuring body image and body weight dissatisfaction in South Africa mothers and their daughters. *Public Health Nutr* 2005; 8(5): 506-19.
18. Goodarzi MA, Firoozabadi A. Reliability and validity of the Padua inventory in an Iranian population. *Behav Res Ther* 2005; 43: 43-54.